

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **B. V.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Festis Alfa spol. s r. o.**, se sídlem Školní 1037/51, Chomutov, zastoupená Mgr. Kryštofem Mannem, advokátem se sídlem Na Ořechovce 15, Praha 6, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2014, č. j. 45 A 9/2014 – 125,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výrokům č. I. a III. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2014, č. j. 45 A 9/2014 - 125 **se odmítá.**
- II. Kasační stížnost proti výrokům č. II., IV., V. a VI. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2014, č. j. 45 A 9/2014 - 125 **se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2014, č. j. 45 A 9/2014 – 125, byl ve výroku I. zamítnut návrh žalobce (dále jen „stěžovatel“) na přiznání odkladného účinku žaloby, ve výroku II. bylo stěžovateli uloženo, aby zaplatil do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 100 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku, ve výroku III. byl zamítnut návrh stěžovatele na vydání předběžného opatření, ve výroku IV. bylo stěžovateli uloženo, aby zaplatil do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 100 Kč za podání návrhu na vydání předběžného opatření, ve výroku V.

bylo stěžovateli odňato částečné osvobození od soudních poplatků přiznané usnesením krajského soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 45 A 9/2014 - 61 a ve výroku VI. byl zamítnut návrh stěžovatele na přiznání osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu.

V kasační stížnosti podané proti tomuto usnesení stěžovatel uvedl, že ji podává proti všem jeho výrokům. Dále uvedl, že krajský soud cíleně porušuje čl. 36, 38 a 90 Listiny základních práv a svobod a kryje trestnou činnost Městského úřadu Čáslav a Krajského úřadu Středočeského kraje, kdy došlo k podvodu zfalšováním protokolu o ústním jednání ze dne 15. 10. 2013, na jehož základě došlo k vydání rozhodnutí o umístění stavby. Vinou postupu krajského soudu dochází k nenávratnému ničení stěžovatelova majetku. Krajský soud mu úmyslně neposkytl právní ochranu, ač si je vědom, že ve věci došlo k podvodu a že se jedná o korupci. Stěžovatel si pouze chrání své právo a majetek, ale krajský soud jej osočuje ze zneužívání práva a svévolně mu odňal přiznané osvobození od soudních poplatků. Krajský soud přes vznesenou podjatost svévolně rozhodl o požadavku na odkladný účinek. Stěžovatel se důvodně domáhal vydání předběžného opatření za účelem odvrácení škody na jeho majetku. Krajský soud však úmyslně falšuje materiální stav za účelem znevážení stěžovatele a krytí svého tendenčního postupu. Krajský soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 - 91, který však nemá s nyní projednávanou věcí nic společného. Jedná se o postup ve stylu praktik z doby totality s cílem krýt vlastní protizákonné jednání. Správní orgány učinily v rámci korupce podvod, aby osoba zúčastněná na řízení jako stavebník mohla provádět stavbu, aniž by stěžovatel byl vzat jako účastník řízení a krajský soud odmítl předběžné opatření proto, aby osoba zúčastněná na řízení mohla nerušeně realizovat stavbu. I pokud by následně krajský soud vydal rozsudek, který by negoval postup správních orgánů, byl by už k ničemu, protože stavba bude postavena a stěžovatelův majetek bude trvale znehodnocen. Pokud se stěžovatel tomuto zločinnému spolčení brání, je krajským soudem arogantně osočen ze zneužití práva.

Nejvyšší správní soud projednal kasační stížnost, i když stěžovatel nezaplatil soudní poplatek a není zastoupen advokátem. Ačkoliv zastoupení stěžovatele bez příslušného právnického vzdělání advokátem je jednou ze základních podmínek řízení o kasační stížnosti (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu není v určitých věcech nutno trvat na podmínce zastoupení. K této otázce se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37 (všechna uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná z www.nssoud.cz), ve kterém judikoval, že „v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem.“ V rozsudku ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 – 77, byla formulována právní věta: „V řízení o kasační stížnosti proti usnesení městského, resp. krajského soudu, o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku za předchozí kasační stížnost by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému a ve svém důsledku by popíralo smysl samotného řízení. Tato okolnost proto sama o sobě nemůže bránit projednání věci a vydání meritorního rozhodnutí.“ V odůvodnění rozsudku pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „lze i v tomto případě říci, že s ohledem na povahu rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které bylo následkem nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek.“ Právní závěry vyslovené v citovaných rozsudcích je možno aplikovat i na

projednávanou věc, protože stěžovatel kasační stížností napadá usnesení krajského soudu, kterým nebylo vyhověno jeho návrhu na osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu a současně mu bylo odňato přiznané částečné osvobození od soudních poplatků. Napadeným usnesením byla stěžovateli rovněž uložena povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 100 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku a ve výši 100 Kč za návrh na vydání předběžného opatření. Výše těchto poplatků přitom vychází z usnesení krajského soudu, kterým byl stěžovatel částečně osvobozen od soudních poplatků v řízení o žalobě. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že stěžovatelova kasační stížnost je přípustná a projednatelná, i když nebyl zaplacen soudní poplatek a stěžovatel není zastoupen advokátem, ač sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované pro výkon advokacie. Pro podporu těchto závěrů lze rovněž odkázat např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2012, č. j. 4 Ads 66/2012 - 22, ze dne 31. 10. 2012, č. j. 4 As 64/2012 - 14, či ze dne 10. 7. 2014, č. j. 7 As 47/2014 - 22.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti ve vztahu k výroku I. napadeného usnesení, kterým byl zamítnut stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku žaloby, a ve vztahu k výroku III., kterým byl zamítnut jeho návrh na vydání předběžného opatření.

Podle ust. § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je jak rozhodnutí o odkladném účinku žaloby, tak i o předběžném opatření rozhodnutím, které je podle své povahy dočasné, neboť má pouze omezené trvání. Přiznáním odkladného účinku žalobě se pozastavují účinky napadeného rozhodnutí správního orgánu do skončení řízení před soudem (§ 73 odst. 3 s. ř. s.). V tomto smyslu jde o stejný důsledek, který s sebou přináší aplikace ust. § 38 odst. 4 s. ř. s. o předběžném opatření, jež zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným. Dočasnou povahu má i rozhodnutí, jímž byl návrh na přiznání odkladného účinku žalobě nebo na vydání předběžného opatření zamítnut. Pro podporu těchto závěrů viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 - 172, č. 507/2005 Sb. NSS, a ze dne 28. 1. 2004, č. j. 1 Ans 2/2003 - 35, č. 762/2006 Sb. NSS. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti výroku I. a III. napadeného usnesení podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) a § 104 odst. 3 písm. c) ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. odmítl.

Co se týče kasační stížnosti proti výrokům II. a IV. usnesení krajského soudu, kterými bylo stěžovateli uloženo zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku a za návrh na předběžné opatření, konstatuje Nejvyšší správní soud, že podle judikatury je na vznik povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku třeba analogicky vztáhnout právní úpravu poplatkové povinnosti za návrh na vydání předběžného opatření. Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, v ust. § 4 odst. 1 písm. h) stanoví, že poplatková povinnost za návrh na vydání předběžného opatření vzniká uložením povinnosti zaplatit soudní poplatek. Závěry krajského soudu o povinnosti zaplatit soudní poplatek za přiznání odkladného účinku mají oporu v judikatuře Nejvyššího správního soudu (viz např. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32), ze které vyplývá, že rozhodnutí o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku je součástí výroku rozhodnutí o tomto návrhu. Soud tedy

nevyzývá navrhovatele k zaplacení soudního poplatku po podání návrhu, nýbrž mu uloží, aby poplatek zaplatil současně s rozhodnutím o tomto návrhu, a to bez ohledu na to, zda bylo návrhu vyhověno nebo byl zamítnut. Ani v tomto ohledu nelze tedy shledat pochybení, neboť krajský soud postupoval v souladu se zákonem i citovanou judikaturou. Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by se krajský soud ve vztahu k uvedeným výrokům dopustil jiné nezákonnosti nebo vady.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost proti výrokům II. a IV. napadeného usnesení není důvodná, a proto ji v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Co se týče kasační stížnosti proti výroku V. usnesení krajského soudu, kterým bylo stěžovateli odňato částečné osvobození od soudních poplatků přiznané usnesením krajského soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 45 A 9/2014 - 61, lze v souladu s krajským soudem odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 - 91, ve kterém je uvedeno: *„Má - li soud v každém jednotlivém případě vážit konkrétní specifické okolnosti žádosti o osvobození od soudních poplatků a individuální poměry žadatele, musí se v rámci tohoto postupu zabývat i otázkou, zda žadatel neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem. Jakkoliv § 36 odst. 3 s. ř. s. oproti § 138 odst. 1 o. s. ř. výslovně nereprobuje osvobození účastníka řízení od povinnosti platit soudní poplatek v případě „svévolného uplatňování práva“, úvaha v naznačeném smyslu musí být imanentní součástí posouzení specifických okolností žádosti a individuálních poměrů žadatele a uplatní se tedy i v soudním řízení správním. Opačný závěr by byl v přímém rozporu s účelem tohoto institutu, jenž primárně brání tomu, aby účastník řízení nemohl pouze pro svou nepříznivou majetkovou situaci uplatňovat své právo u soudu. Usnesení, kterým městský soud nevyhoví žádosti o osvobození od soudních poplatků v případě evidentního zneužívání práva na přístup k soudu, nemůže být s posledně jmenovaným právem účastníka řízení v rozporu...“*

Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvádí, že podle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. přiznané osvobození od soudních poplatků lze kdykoliv za řízení odejmout, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. V daném případě se krajský soud v napadeném usnesení podrobně zabýval dosavadním procesním postupem stěžovatele v řízení o žalobě. Zejména poukázal na množství jeho podání obsahujících opakující se návrhy, které stěžovatel podává v rychlém časovém sledu bez toho, aby tyto obsahovaly nové skutečnosti (návrhy na přiznání odkladného účinku žalobě, námitky podjatosti, návrhy na plné osvobození od soudního poplatku). Stěžovatel svým jednáním tak činí řízení o žalobě nepřehledným, zpomaluje jej, a není proto možné v řízení efektivně postupovat směrem k meritornímu rozhodnutí věci. Krajský soud proto dospěl k závěru, že postup stěžovatele v řízení vykazuje znaky zneužití práva a je tak dán důvod k odnětí přiznaného osvobození od soudních poplatků.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je uvedený právní závěr krajského soudu věcně správný, neboť stěžovatel množstvím opakujících se podání, které neobsahují nové skutečnosti, značně ztěžuje řízení a v podstatě tak brání, aby krajský soud mohl o jeho žalobě meritorně rozhodnout. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost proti výroku V. napadeného usnesení není důvodná, a proto ji v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Pokud se jedná o kasační stížnost proti výroku VI. usnesení krajského soudu, kterým byl zamítnut návrh stěžovatele ze dne 26. 8. 2013 na přiznání osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu, pak je třeba uvést, že s ohledem na skutečnost, že stěžovateli bylo výrokem V. napadeného usnesení odejmuto původně přiznané částečné osvobození od soudních poplatků, nemohl být předmětný návrh úspěšný. V této souvislosti lze poukázat i na to, že předchozí návrh stěžovatele na osvobození od soudních poplatků ze dne 13. 7. 2014 byl krajským soudem zamítnut usnesením ze dne 22. 7. 2014, č. j. 45 A 9/2014 - 113, a stěžovatel v novém návrhu ze dne 26. 8. 2014 neuvedl žádné nové skutečnosti, z nichž by vyplývalo, že u něj došlo v mezidobí ke změně osobních, majetkových a výdělkových poměrů. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost proti výroku VI. napadeného usnesení není důvodná, a proto ji v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a krajskému úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly, a ani právo na náhradu nákladů řízení neuplatnila (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2015

JUDr. Eliška
Cihlářová
předsedkyně senátu